

ЗАКОН

О ДАВАЊУ ГАРАНЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У КОРИСТ БАНКЕ ПОШТАНСКА ШТЕДИОНИЦА, АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО, БЕОГРАД ПО ОСНОВУ ЗАДУЖЕЊА АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА ЗА ЖЕЛЕЗНИЧКИ ПРЕВОЗ РОБЕ „СРБИЈА КАРГО” БЕОГРАД

Члан 1.

Република Србија преузима обавезу да као гарант измири обавезе Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго” Београд (у даљем тексту: „Зајмопримац”) по основу уговора о кредиту одобреног од стране Банке Поштанска штедионица, акционарско друштво, Београд (у даљем тексту: Банка) у износу који не може бити већи од динарског износа индексираним у еврима, у износу до 15.000.000 евра (словима: петнаестмилиона евра) увећаног за износ припадајуће уговорене камате и трошкова.

Члан 2.

Гаранцију из члана 1. овог закона Република Србија издаје у корист Банке на име обавеза из Уговора о дугорочном кредиту број 360052458280221812, у износу до 15.000.000 евра (словима: петнаестмилиона евра) у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије увећаног за номиналну каматну стопу која је варијабилна и износи шестомесечни EURIBOR плус каматна маржа која износи 4% на годишњем нивоу, закљученог између Зајмопримца и Банке, дана 28. јула 2023. године (у даљем тексту: Уговор).

Члан 3.

Република Србија (у даљем тексту: Гарант) овим неопозиво, безусловно, без приговора и на први позив гарантује да ће измирити дуг Зајмопримца према Банци, односно све плативе износе о њиховом доспећу, у свему на начин и у складу са условима из Уговора, са роком важности који ће бити дужи за месец дана од рока доспећа кредита, чиме се ствара обавеза отплате дуга насталог по основу дате гаранције да плати доспелу а неизмирену обавезу уколико Зајмопримац не изврши ту своју обавезу благовремено, у складу са Уговором.

Уколико Гарант не изврши своје обавезе у року из става 1. овог члана, Банка ће имати право да прогласи доспелим све износе који су плативи у складу са одредбама Уговора.

У случају активирања гаранције из члана 1. овог закона, Банка ће имати право да од Гаранта наплати износ својих доспелих, а неизмирених потраживања. Гарант се обавезује да ће обезбедити у буџету за одговарајућу фискалну годину средства неопходна за извршавање преузетих обавеза по овој гаранцији.

Члан 4.

Отплату кредита врши Зајмопримац према Банци у динарима индексираним према вредности евра, све у складу са одредбама Уговора.

Средства за отплату кредита обезбедиће Зајмопримац из сопствених прихода.

Займопримац је дужан да средства за отплату кредита обезбеђује према плану отплате, у износу који укључује главницу, обрачунату камату и пратеће трошкове задуживања.

Члан 5.

Ако по основу гаранције из члана 1. овог закона Гарант изврши обавезу уместо Займопримца, Гарант ће од Займопримца имати право на повраћај главнице, камате, пратећих трошкова задуживања и пратећих трошкова који настану због неизвршења, односно неблаговременог извршења обавезе, као и свих других трошкова који могу настати у вези са извршавањем обавеза уместо Займопримца, до висине износа измирене обавезе, као и право да од Займопримца наплати обрачунату законску затезну камату. Гарант своје право повраћаја од Займопримца неће остваривати пре потпуног намирења потраживања Банке, нити ће поступати противно њиховим интересима.

Право на повраћај средстава из става 1. овог члана Гарант ће остварити тако што ће иницирати наплату са рачуна Займопримца на основу овлашћења добијеног од Займопримца или других инструмената обезбеђења, у складу са прописима којима се уређује платни промет.

Члан 6.

Средства зајма која су Займопримцу стављена на располагање на основу Уговора за које се издаје гаранција по овом закону уплатиће се на наменски рачун Займопримца који ће се отворити код Народне банке Србије, након ступања на снагу овог закона. Средства са рачуна користиће се за плаћање обавеза Займопримца само уз сагласност министра надлежног за послове финансија.

Члан 7.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. став 1. тачка 15. Устава Републике Србије, према којој Република Србија уређује и обезбеђује финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом. Истовремено члан 16. Закона о јавном дугу („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 107/09, 78/11, 68/15,95/18, 91/19 и 149/20) прописује да Република може дати гаранцију за измирење дуга правних лица чији је оснивач.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење овог закона о давању гаранције Републике Србије у корист Банке Поштанска штедионица, акционарско друштво, Београд (у даљем тексту: Зајмодавац), по задужењу Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго” Београд (у даљем тексту: Зајмопримац), садржани су у члану 16. став 4. Закона о јавном дугу, односно у потписаном уговору између Зајмодаваца и Зајмопримца у износу до 15.000.000 евра (словима: петнаестмилиона евра), за Програм обнове возних средстава.

У потписаном уговору, повлачење средстава кредита у износу до 15.000.000 евра (словима: петнаестмилиона евра), у динарској противвредности, по средњем курсу Народне банке Србије, на дан исплате транше Зајмопримца, условљено је давањем гаранције Републике Србије (у даљем тексту: Гарант), односно ступањем на снагу закона о давању гаранције Републике Србије.

Гарант неопозиво, безусловно и на први позив гарантује, као примарни дужник уредно и благовремено плаћање сваког и свих износа доспелих за плаћање по основу уговора о кредиту, као и благовремено извршавање свих осталих обавеза Зајмопримца, а у складу са уговором о дугорочном кредиту. Уколико Гарант оформи ново правно лице које би наставило оперативно пословање Зајмопримца, Гарант је у обавези да предузме све радње са циљем да омогући, између осталог, да ново правно лице приступи дугу и преузме обавезе отплате одобрених кредита.

Средства, кредита, биће употребљена за унапређење Програм обнове возних средстава.

Зајмопримац је највећи превозник теретног железничког саобраћаја у Републици Србији, 100% у власништву Републике Србије, који је Одлуком о одређивању великих техничких система од значаја за одбрану („Службени гласник РС”, бр. 41/14, 35/15, 86/16, 53/17, 26/19 и 94/19), одређен као велики технички систем од значаја за одбрану на територији Републике Србије.

Зајмопримац располаже највећим возним парком са старосном структуром возних средстава која је изузетно неповољна и износи између 40 и 50 година (осим за локомотиве серије 193). Број расположивих возних средстава за експлоатацију се током времена смањивао, тако да тренутно не задовољава потребе железничког превоза робе и неповољно утиче на квалитет транспортних услуга. Како би се ова ситуација побољшала потребно је инвестирати у редовно и ванредно одржавање постојећих возних средстава.

Финансијска средства из комерцијалног кредита биће искоришћена за оспособљавање локомотива и теретних вагона за саобраћај чиме би се повећао њихов број и задовољиле потребе транспортног тржишта. Средства би се искористила за:

- редовну оправку око четири локомотиве серије 661 и једне локомотиве серије 461;
- редовну оправку око пет локомотива серије 621;
- редовну оправку око 300 теретних кола (160 теретних кола серије *Eas*; 70 теретних кола серије *Rgs* и 70 теретних кола серије *Hbis*);
- ремонт једног дизел мотора за локомотиву серије 661 и једног дизел мотора за локомотиву серије 621;
- набавку услуге и добара за редовно и ванредно одржавање електро локомотива серије 193 и поправку и комплетирање локомотиве 193-911 из удеса;
- набавку моноблок точкова за око 100 теретних кола; набавка бандажа за око десет локомотива; набавка постоља – рамова за око пет теретних кола и набавка опреме за одржавање и испитивање возних средстава.

На овај начин би се за железнички саобраћај, у старту, обезбедило 6 возних локомотива (дизел и електро), 5 дизел локомотива за маневрисање, 300 теретних кола серија које се траже на тржишту, као и враћање свих локомотива серије 193 у саобраћај (које чекају замену точкова). Такође би се обезбедили и исправни витални склопови за текуће одржавање локомотива и теретних кола.

Зајмопримац би на овај начин ревитализовао свој возни парк и у саобраћај вратио модерне вишесистемске локомотиве, а са повећањем броја поузданих локомотива серије 661, могао би да смањи број локомотива које узима у закуп. Овим би се обезбедило конкурентније и квалитетније пословање, придобијање нових комитената и повећање прихода.

Већи број исправних локомотива је један од кључних фактора који доприноси извршењу обавеза које Зајмопримац има као велики технички систем од значаја за одбрану, као и смањењу чекања возова на отпрему и већој предвидивости времена превоза, што су са друге стране основни елементи квалитета превозне услуге. Бољи квалитет превозне услуге је важан за задржавање постојећих клијената у условима оштре конкуренције како на домаћем, тако и на регионалном и глобалном транспортном тржишту. Са друге стране, добар квалитет превозне услуге је и најбоља реклама превознику за потенцијално нове превозе. Имајући у виду узлазни тренд развоја привреде Србије, очекује се и раст потенцијалне робне размене па самим тим и потребе превоза робе железницом. Ово се посебно односи на превоз за велике стратешке привредне системе, од значаја за привреду Републике Србије, као што су *Hbis*, ЕПС, НИС, *Zijin* али и на нарастајуће потребе у контејнерском транспорту или транспорту палетизоване робе. Када је реч о превозима у извозу, значајну конкурентску способност стичу управо они превозници који поседују неопходне колске капацитете. Стога се обнова колског парка, а пре свега најтраженијим серијама кола у које спадају отворена кола, плато кола за превоз контејнера и кола за превоз палетизоване робе, такође може сматрати приоритетном. Процењује се да ће предметна ревитализација возних средстава утицати на повећање обима превоза до 17%, односно на повећање прихода од превоза до 20%.

Пројекат Програм обнове возних средстава је врло значајан у пословању и редовном функционисању процеса рада који је од важности за основну делатност Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго” а.д.

Издавање гаранције Зајмодавцу од стране Гаранта у износу до 15.000.000 евра, предвиђено је чланом 3А. Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину („Службени гласник РС”, бр. 138/22 и 75/23).

Зајмопримац је спровео поступак за набавку финансијских услуга. Понуда Банке Поштанска штедионица а.д. Београд изабрана је у поменутом поступку као најповољнија.

Уговором о кредиту предвиђено је да се кредит одобрава под следећим условима:

- каматна стопа износи 4% + шестомесечни ЕУРИБОР на годишњем нивоу;
- период трајања кредита је 98 месеци укључујући период чека у трајању од 26 месеци;
- период расположивости кредита 36 месеци;
- отплата кредита је шестомесечна;
- повлачење средстава кредита у једној или више транши.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Одредбом члана 1. Предлога закона предвиђа се преузимање обавезе Гаранта да измири обавезе Зајмопримца по задужењу код Зајмодавца, у износу до 15.000.000 евра у динарској противвредности.

Одредбом члана 2. Предлога закона предвиђа се да гаранцију из члана 1. овог закона, Гарант даје Зајмодавцу на име обавезе из закљученог уговора о дугорочном кредиту.

Одредбом члана 3. Предлога закона предвиђају се питања која се односе на обавезе Гаранта.

Одредбом члана 4. Предлога закона предвиђају се питања која се односе на обавезе Зајмопримца.

Одредбом члана 5. Предлога закона предвиђа се регресно право Гаранта ако по основу издате гаранције изврши обавезу уместо Зајмопримца, као корисника кредита.

Одредбом члана 6. Предлога закона предвиђа се отварање наменског рачуна код Народне банке Србије за плаћање обавеза Зајмопримца уз сагласност министра надлежног за послове финансија.

Одредбом члана 7. Предлога закона предвиђа се његово ступање на снагу.

IV. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона обезбеђиваће се средства у буџету Републике Србије.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**1. Овлашћени предлагач - Влада**

Обрађивач - МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

2. Назив прописа

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ДАВАЊУ ГАРАНЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У КОРИСТ БАНКЕ ПОШТАНСКА ШТЕДИОНОЦА, АКЦИОНАРКО ДРУШТВО, БЕОГРАД ПО ОСНОВУ ЗАДУЖЕЊА АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА ЗА ЖЕЛЕЗНИЧКИ ПРЕВОЗ РОБЕ „СРБИЈА КАРГО” БЕОГРАД

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну садржину прописа,
Не постоје релевантне одредбе Споразума

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,
Није потребан прелазни рок за усклађивање законодавства

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,
Не постоје одредбе на основу којих је потребно оценити испуњеност обавезе

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,
Не постоје наведене одредбе

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.
Не постоји веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађеност са њима,
Не постоје одредбе примарних извора права Европске уније

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
Не постоје секундарни извори права Европске уније

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
Не постоје остали извори права Европске уније

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност
Не постоје наведени разлози

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

Није потребан рок за усклађивање

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произлази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Не постоје прописи ЕУ са којима је потребно обезбедити усклађеност

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не постоји наведени извори права Европске уније

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

НЕ

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Полазећи од нормативног садржаја предметног закона није потребно обавити консултације са Европском комисијом и другим стручним телима Европске уније.